

कर्मा विश्वं सर्वं करोतीति अन्येभ्योऽपि दृश्यन्तः इति [पा० ३.२.७५.] करोतेर्म-  
निन् । स ह्रीदृ सर्वमकरोदिति [१.४.१.१२.] श्रुतेः ॥ तस्य मनसो गन्धर्वस्य  
ऋक्सामान्यप्सरसः नाम प्रसिद्धम् । कीदृश्यः एष्टयः इष्यते काङ्क्ष्यतेऽभीष्टं या-  
भिस्ता एष्टयः मनो ह गन्धर्व ऋक्समैरप्सरोभिर्मिथुनेन सहोच्चक्रमिष्टयो नामि-  
त्यृक्सामानि वाऽएष्टय ऋक्समैर्द्याशासतः इति नोऽस्त्वित्यं नोऽस्त्विति [१.४.  
१.१२.] श्रुतेः ताभ्योऽप्सरोभ्यः स्वाहा सुद्धतमस्तु ॥ ४३ ॥

स नो भुवनस्य पते प्रजापते यस्य तऽउपरि गृहा यस्य वेह ।

अस्मै ब्रह्मणेऽस्मै क्षत्राय महि शर्म यद् देहि स्वाहा ॥ ४४ ॥

का० [१८.५.१७.] पञ्चगृहीतं च रथशिरस्यध्यध्याह्वनीयं ध्रियमाणे पञ्च कृत्वः  
स नो भुवनस्येति । राष्ट्रभृद्धोमानन्तरं पूर्वसंस्कृतदिवाज्यात्पञ्च गृहीत्वाह्वनीयो-  
परि प्रतिप्रस्थात्रादिना धार्यमाणे रथशिरसि तदाज्यं पञ्चधा विभज्य पञ्च कृत्वो जु-  
होति पञ्चवारं मन्त्र इति सूत्रार्थः ॥ प्रजापतिदेवत्या प्रस्तारपङ्क्तिः आद्यौ द्वादश-  
कावल्यावष्टकौ सा प्रस्तारपङ्क्तिः तृतीयोऽत्र नवकः । हे भुवनस्य पालक हे प्र-  
जापते यस्य ते तवोपरि स्वर्गे गृहाः सन्ति वायवा यस्य तऽइह भूलोके गृहाः  
सन्ति स त्वं नोऽस्माकमस्मै ब्रह्मणे ब्राह्मणायस्मै क्षत्राय क्षत्रियाय च महि म-  
हत् शर्म सुखं यद् देहि स्वाहा सुद्धतमस्तु ॥ ४४ ॥

a. समुद्रोऽसि नभस्वानार्द्रदानुः शम्भूर्मयोभूरभि मा वाहि स्वाहा ।

b. मारुतोऽसि मरुतां गणाः शम्भूर्म° ।

c. अवस्यूरसि दुर्वस्वाऽह्मभूर्म° ॥ ४५ ॥

का० [१८.६.१.] वातहोमान्जुहोत्यञ्जलिनाहृत्य बहिर्वेदेरधो दक्षिणस्यां धु-  
र्युत्तरत उत्तरस्यां दक्षिणतो दक्षिणाप्रष्टेः समुद्रोऽसीति प्रतिमन्त्रम् । रथहोमान-  
न्तरं तं रथमग्रेरुत्तरतो वेदौ प्राञ्जुखमवस्थाप्य तस्य स्थानत्रये त्रीन्वायुहोमान्जु-  
होति प्रतिमन्त्रं मन्त्रत्रयेण । रथयुगदक्षिणधुरोऽधः प्रथमम् उत्तरधुरोऽधो द्विती-  
यम् युगमध्याधस्तृतीयम् । किं कृत्वा बहिर्वेदेरञ्जलिना वा तमानीयेति सूत्रार्थः ॥